

[P. Christensen.]

flydelse paa saadanne Forhandlinger, men det synes ikke naturligt, og det synes ikke at være klogt at give denne Interesse Udtryk paa en saadan Maade, at det kan tjene til at vildlede Udlandet under Forhandlingernes Gang i den ene eller den anden Retning. Jeg sigter hermed til Forsøg paa at drage saadanne Erhvervsforhandlinger med Udlandet ind i den politiske Diskussion i Pressen og paa Møder, medens Forhandlingerne staar paa, og Forsøg paa at øve offentlig Tryk paa Regeringen i den ene eller den anden Retning, saa længe Resultatet ikke foreligger. Noget saadant kan næppe være formaalstjenligt alene af den Aarsag, som ogsaa er nævnt af det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (Hauch), at man ikke under Forhandlingernes Forløb kan vide Besked med eller faa Besked om Enkeltheder i den Overenskomst, hvorom Parterne forhandler. Det maa under saadanne Forhandlinger være Regeringen, der har Føringen, Regeringen, der har Ansvaret for disse Forhandlinger, men naturligvis i Samraad med Hovederhvervene, i Samraad med de dertil udpegede ansvarlige Repræsentanter for Hovederhvervene, om hvilke Repræsentanter det naturligvis maa forudsættes, at de ikke gaar paa egen Haand og uden om Regeringens Direktiver.

I denne Forbindelse vil jeg gerne tillade mig at henlede den højtærede Udenrigsministers Opmærksomhed paa Ønskeligheden af, at ogsaa Arbejderbevægelsens to økonomiske Hovedorganisationer blev taget med paa Raad under saadanne Forhandlinger paa lige Fod med de selvstændige næringsdrivendes Erhvervsorganisationer. Det turde vel paa Forhaand være givet, at Lønervhervet her i Landet er et Hovederhverv af mindst lige saa stor Betydning som noget andet af de private Hovederhverv, paa hvis Ledelse Lønarbejderne som bekendt ikke har nogen Indflydelse. Og at de økonomiske Interesser ikke altid følger samme Linie, ikke altid kan siges at ligge paa fælles Grundlag, det viser bl. a. i høj Grad disse Lockout-Dage. Arbejdernes raadgivende Deltagelse i Forhandlingerne mellem Regeringen og Udlandet om Handelsoverenskomster og erhvervspolitiske Forhold i Almindelighed vilde maaske ogsaa kunne være af en nyttig neutraliserende Indflydelse og Betydning over for de stærkt modsatte Erhvervsinteresser, som der vel til enhver Tid vil være; navnlig imellem Landbrug og Byerhverv vil der naturligvis altid være visse Modsætningsforhold, der gør sig gældende under

Forhandlinger som dem, der her er Tale om, og der vilde det sikkert være af Betydning, om netop Lønervhervets neutraliserende Medvirkning kunde komme til at øve sin Indflydelse.

Ud fra disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale det høje Ting at godkende den foreliggende Handelsoverenskomst, da den sikkert, som det rigtigt er blevet sagt, vil betyde en Lysning, en Fordel i al Almindelighed for det danske Erhvervsliv.

Lange: Det foreliggende Forslags Tekst er jo meget kortfattet, men den Beslutning, der skal træffes af Rigsdagen gennem Vedtagelsen af Forslaget, er ikke des mindre af meget vidtrækkende og meget afgørende Karakter. Hvad der gælder Forslagets Tekst, gælder ogsaa den Slutprotokol, Forslaget bygger paa; man kan med god Samvittighed sige, at der heller intet staar i den. Naar man har læst Forslaget og Protokollen, ved man kun, at Rigsdagens Medansvar kræves til Ratifikation af en Overenskomst med Tyskland, hvis Indhold Rigsdagen intet Kendskab har til. Ganske vist hørte jeg lige det ærede 12te Medlem for 2den Kreds (P. Christensen) takke for det Resultat, man var naaet til, men jeg gaar ud fra, at det blot var Udtryk for en, som jeg synes, noget overdreven Loyalitet fra en Regeringsordførers Side.

Ganske vist er Bemærkningerne til Lovforslaget mere omfangsrige, men ikke meget mere indholdsrige. De indeholder for en væsentlig Del nogle historiske Meddelelser om de tre sidste Aars Handelsaftaler og om Forhandlingerne angaaende disse Aftaler med Tyskland, som nærmest er af Interesse for Eftertiden. De positive Oplysninger i Bemærkningerne er derimod ikke mange, og de er holdt i en meget ubestemt Form. De store Forventninger, som næres i vide Kredse, men som man dog maaske særlig har nærret under Forhandlingerne, kan man jo haabe maa opfyldes, men ogsaa frygte vil blive skuffet. Der tales i Bemærkningerne mest om Muligheder, men i en løs og vag Form, og det ene afgørende er jo ikke, at Kvantiteterne af de Produkter, vi skal udføre, bliver forøget, selv om det sker i høj Grad; lige saa afgørende er den Pris, vi opnaar for vore Produkter. Det er ingen Fordel at komme til at udføre større Kvantiteter, hvis det ikke fører til, at Beløbene for disse Kvantiteter forøges i en saadan Grad, at der kommer et virkeligt Overskud ud af det.

Den Usikkerhed, man maa føle over for